

BS/175/2012

PRZYSZŁOŚĆ KOALICJI

RZĄDOWEJ PO ZMIANIE SZEFA

PSL

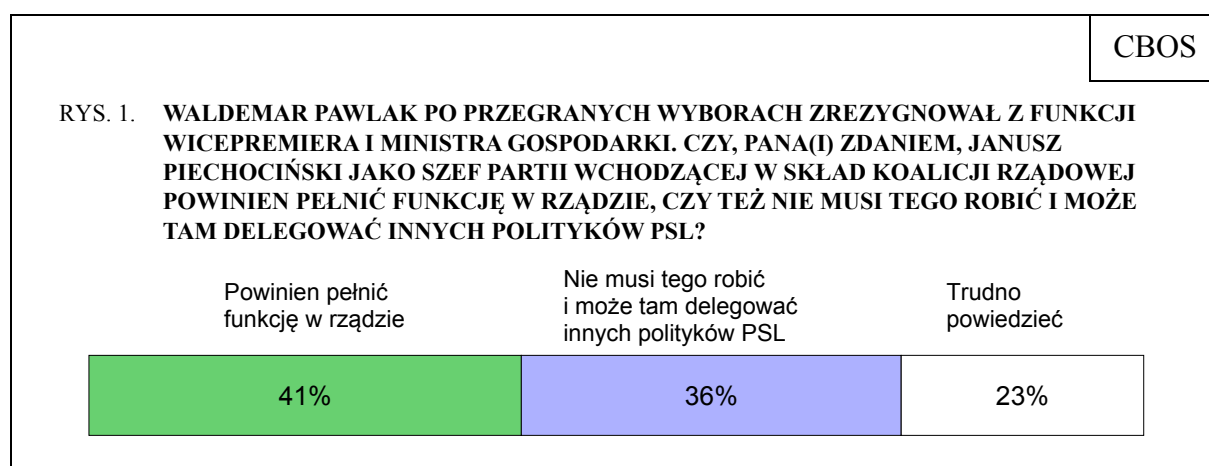

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

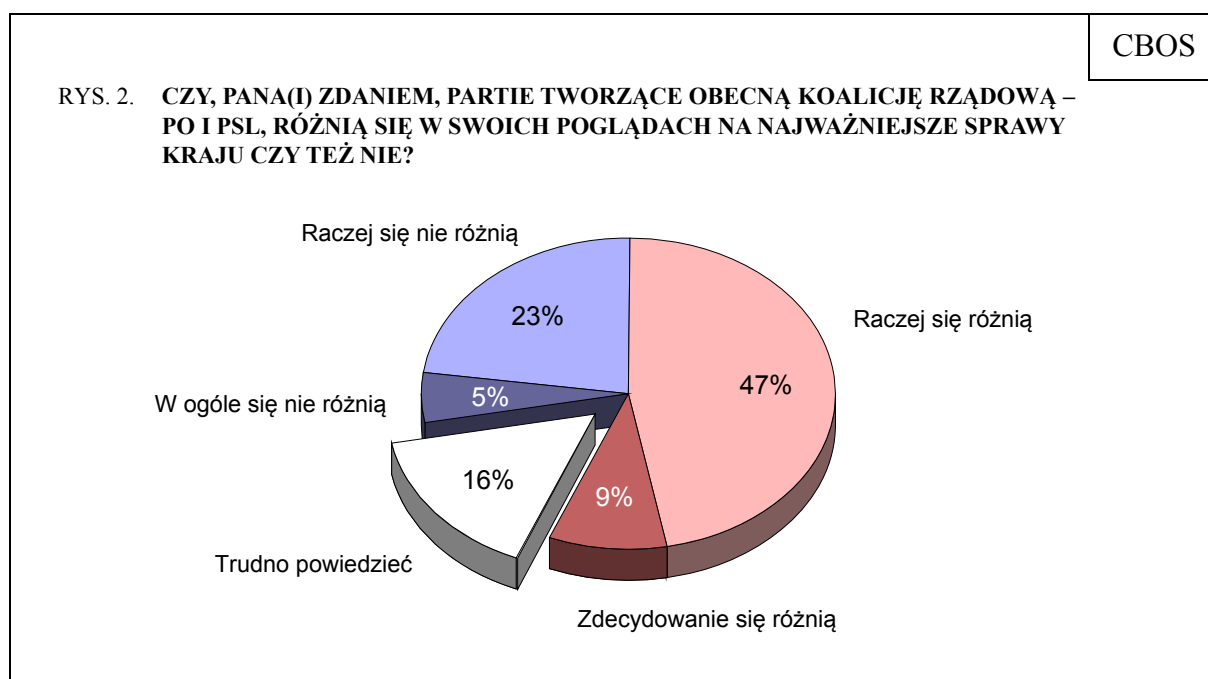
W drugiej połowie listopada, po wyborze Janusza Piechocińskiego na nowego prezesa PSL, przegrany w wewnątrzpartyjnych wyborach dotychczasowy lider tego ugrupowania, Waldemar Pawlak, podał się do dymisji z zajmowanych stanowisk – wicepremiera i ministra gospodarki. Nad koalicją rządową przez chwilę zawisło niebezpieczeństwo kryzysu gabinetowego, bowiem Janusz Piechociński początkowo z dystansem odnosił się do swojego udziału w rządzie. Jednakże kolejne dni zmieniły sytuację i już na początku grudnia nowy prezes PSL został powołany na oba stanowiska opuszczone przez Waldemara Pawlaka. W grudniowym sondażu¹ zapytaliśmy Polaków o ocenę współpracy obu partii tworzących koalicję rządową oraz o przyszłość obecnego układu rządowego po zmianie lidera PSL.

Można zakładać, że decyzja Janusza Piechocińskiego o przyjęciu stanowiska wicepremiera i ministra gospodarki została przyjęta z zadowoleniem, bowiem ponad dwie piąte ankietowanych (41%) jeszcze przed tym faktem uważało, że jako szef partii, powinien on objąć jakieś stanowisko w rządzie. Jednak niewiele mniejsza grupa (36%) była zdania, że takiej konieczności nie było i że szef partii koalicyjnej mógłby nie wchodzić do rządu, a delegować tam tylko swoich zaufanych współpracowników. Ponad jedna piąta badanych (23%) nie miała zdania w tej sprawie.

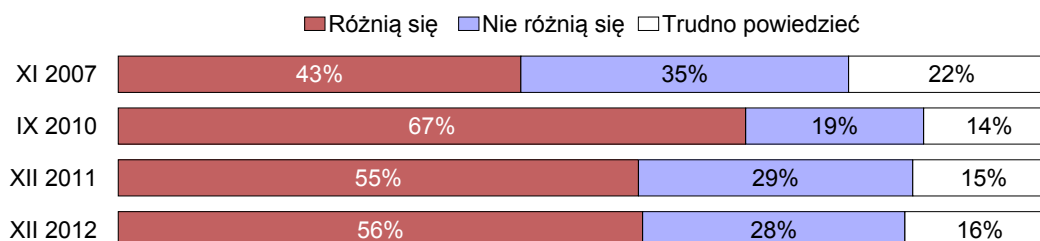
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (271) przeprowadzono w dniach 30 listopada – 6 grudnia 2012 roku na liczącej 1135 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Od momentu powołania koalicji rządowej PO–PSL Polacy postrzegają obie partie jako dość rozłączne byty polityczne – ugrupowania dobrze współpracujące, ale wyraźnie różniące się jeśli idzie o sprawy programowe. W grudniu 2012 roku ponad połowa ankietowanych (56%) oceniła, że PO i PSL różnią się w swoich poglądach na najważniejsze sprawy kraju. Tylko nieco ponad jedna czwarta badanych (28%) ma odmienne zdanie na ten temat i uważa, że nie ma większych różnic programowych między partiami tworzącymi obecną koalicję rządową.

Przeszło pięcioletni okres wspólnego rządzenia krajem przez PO i PSL nie spowodował, by obie partie upodobniły się do siebie i stały się dla Polaków mniej zróżnicowane programowo. Przeciwnie, jako relatywnie najbliższe sobie pod względem programowym postrzegano je na początku sprawowania władzy, w listopadzie 2007 roku. W odbiorze społecznym różnice w kwestiach programowych obu partii najwyraźniej dostrzegano we wrześniu 2010 roku, kiedy to aż dwie trzecie badanych (67%) twierdziło, że obie partie mają odmienne poglądy na najważniejsze sprawy kraju. Rok temu, po wyborach i kolejnym powołaniu koalicji PO–PSL z premierem Donaldem Tuskiem na czele, różnice programowe dostrzegane były już rządziej. Opinie z grudnia 2011 roku są praktycznie takie same jak obecnie.

RYS. 3. CZY, PANA(I) ZDANIEM, PARTIE TWORZĄCE OBECNĄ KOALICJĘ RZĄDOWĄ – PO I PSL, RÓŻNIĄ SIĘ W SWOICH POGLĄDACH NA NAJWAŻNIEJSZE SPRAWY KRAJU CZY TEŻ NIE?

Co ciekawe, o różnicach programowych dzielących obu koalicjantów w największym stopniu są przekonani wyborcy PSL, a więc zwolennicy słabszego partnera koalicyjnego, który z natury rzeczy musi walczyć o zachowanie własnej tożsamości politycznej. Aż 84% zadeklarowanych zwolenników PSL dostrzega różnice programowe między PO i PSL; w elektoracie PO tego rodzaju diagnozę stawia 60% wyborców. Natomiast o tym, że oba ugrupowania pod względem programowym są w gruncie rzeczy podobne do siebie, relatywnie najczęściej mówią wyborcy Ruchu Palikota.

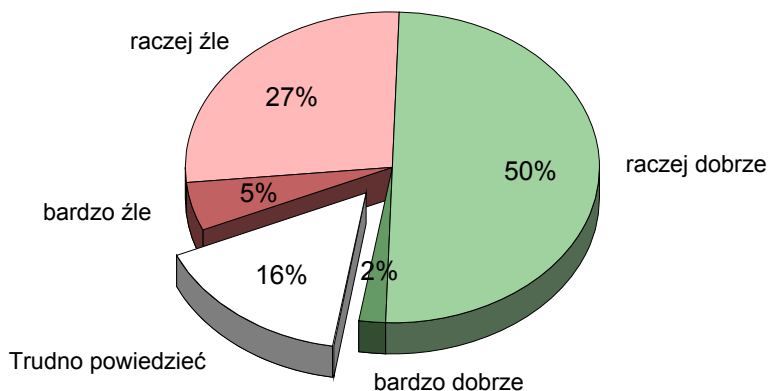
Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, partie tworzące obecną koalicję rządową – PO i PSL, różnią się w swoich poglądach na najważniejsze sprawy kraju czy też nie?		
	Różnią się	Nie różnią się	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PSL	84	13	4
PiS	61	33	6
PO	60	34	6
SLD	72	26	2
RP	52	39	9
Niezdecydowani	49	21	30
Niegłosujący	51	27	22

Nieco ponad połowa ankietowanych (52%) ocenia, że dotychczasowa współpraca PO i PSL w koalicji rządowej układała się raczej dobrze. Prawie jedna trzecia badanych (32%) ma odmienne zdanie na ten temat i uważa, że współpraca PO i PSL w ramach koalicji układa się źle.

CBOS

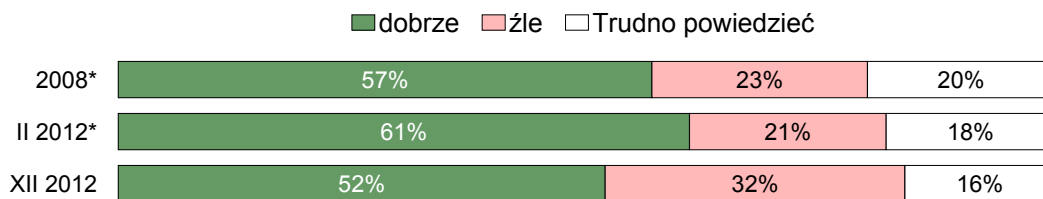
RYS. 4. JAK PAN(I) OCENIA DOTYCHCZASOWĄ WSPÓŁPRACĘ MIĘDZY PO I PSL W RAMACH WSPÓLNEJ KOALICJI RZĄDOWEJ? CZY, PANA(I) ZDANIEM, WSPÓŁPRACA TA UKŁADAŁA SIĘ:

Porównanie wcześniejszych ocen z obecnymi (choć wcześniej pytaliśmy o to w nieco inny sposób) pozwala stwierdzić, że współdziałanie obu koalicjantów jest dziś oceniane trochę wstrzemięźliwiej niż na początku roku, po stu dniach funkcjonowania rządu nowej-starej koalicji.

CBOS

RYS. 5. JAK PAN(I) OCENIA DOTYCHCZASOWĄ WSPÓŁPRACĘ MIĘDZY PO I PSL W RAMACH WSPÓLNEJ KOALICJI RZĄDOWEJ? CZY, PANA(I) ZDANIEM, WSPÓŁPRACA TA UKŁADAŁA SIĘ:

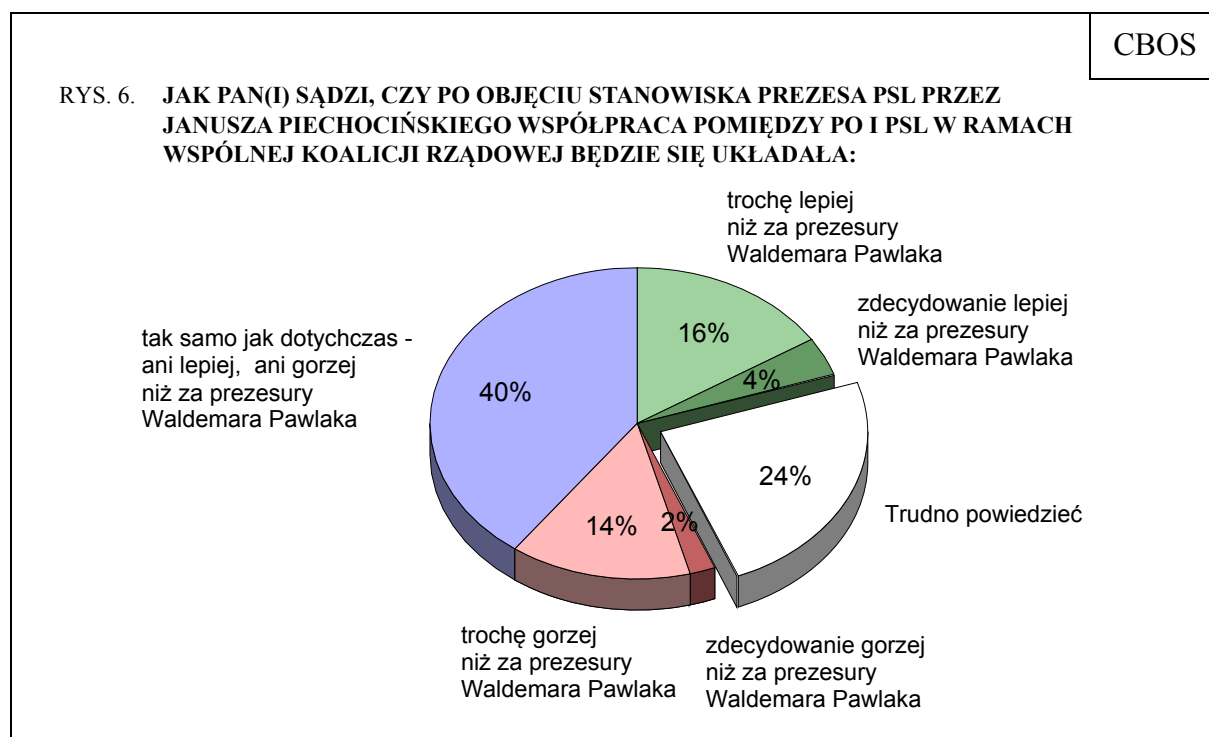
* W poprzednich badaniach pytanie sformułowane było inaczej: Jak Pan(i) ocenia, czy współpraca między partiami wchodzącymi w skład koalicji rządowej układa się dobrze czy też źle? Czy, Pana(i) zdaniem, współpraca ta układała się:

Można sądzić, że wyborcy PSL są nieco mniej zadowoleni z dotychczasowego funkcjonowania koalicji i z możliwości realizacji przez ludowców swoich celów programowych, postrzegają oni bowiem współpracę obu koalicjantów bardziej krytycznie niż wyborcy PO. Aż 81% zwolenników PO dobrze ocenia dotychczasową współpracę obu partii, natomiast opinię tę podziela 63% sympatyków PSL.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Jak Pan(i) ocenia dotychczasową współpracę między PO i PSL w ramach wspólnej koalicji rządowej? Czy, Pana(i) zdaniem, współpraca ta układała się:		
	dobrze	źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	82	13	5
PO	81	13	6
RP	65	24	11
PSL	63	28	9
PiS	51	39	10
Niezdecydowani	49	28	23
Niegłosujący	36	41	23

Być może zgrzyty w koalicji, które miały miejsce jakiś czas temu, spowodowały, że Polacy przyjęli zmianę na stanowisku szefa PSL z optymizmem, choć bardzo umiarkowanym. Nieco większy odsetek badanych jest zdania, że współpraca obu koalicjantów, gdy kierownictwo PSL objął Janusz Piechociński, będzie się układała lepiej niż wtedy, gdy prezesem tego ugrupowania był Waldemar Pawlak (20%). Przeciwnie zdanie na ten temat ma nieco mniejsza liczba badanych (16%). Jednakże największy odsetek – dwie piąte ankietyowanych (40%), uważa, że zmiana na stanowisku szefa PSL nic nie zmieni w funkcjonowaniu koalicji. Jedna piąta (24%) nie ma sprecyzowanej opinii na ten temat.

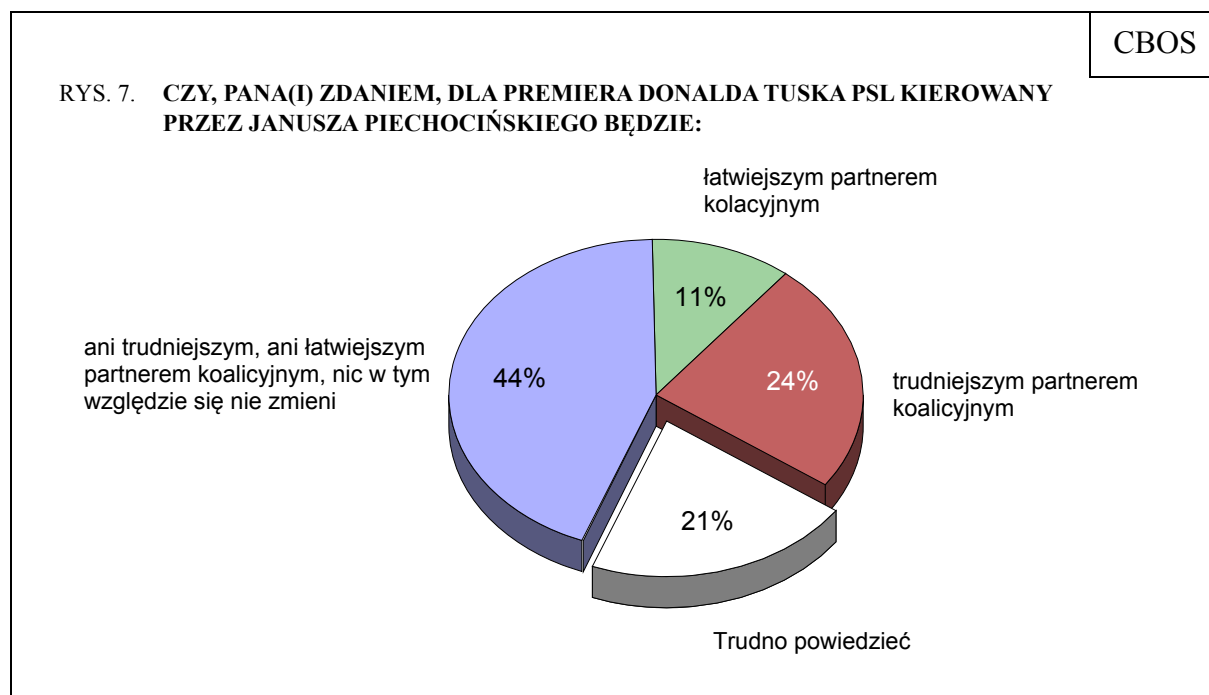

Na poprawę współpracy koalicyjnej po wyborze nowego lidera PSL najbardziej liczą wyborcy PO, jednak nawet wśród nich największy odsetek sądzi, że nic się w tej materii nie zmieni. Opinię tę podziela także wyraźna większość zwolenników PSL.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Jak Pan(i) sądzi, czy po objęciu stanowiska prezesa PSL przez Janusza Piechocińskiego współpraca pomiędzy PO i PSL w ramach wspólnej koalicji rządowej będzie się układała:			
	lepiej niż za prezesury Waldemara Pawłaka	tak samo jak dotychczas – ani lepiej, ani gorzej niż za prezesury Waldemara Pawłaka	gorzej niż za prezesury Waldemara Pawłaka	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	31	41	14	15
SLD	28	46	18	8
RP	15	52	18	14
PiS	13	49	20	19
PSL	9	63	13	14
Niezdecydowani	18	35	13	33
Niegłosujący	17	38	15	29

Podobnie oceniany jest wpływ zmiany przywództwa w PSL na sytuację wewnątrz koalicji. Najwięcej respondentów (44%) uważa, że zmiana lidera nic nie zmieni w układzie sił między koalicjantami. Zdaniem jednej czwartej Polaków (24%) Janusz Piechociński będzie dla Donalda Tuska trudniejszym partnerem koalicyjnym niż Waldemar Pawlak. Odmienne intuicje ma na ten temat 11% badanych.

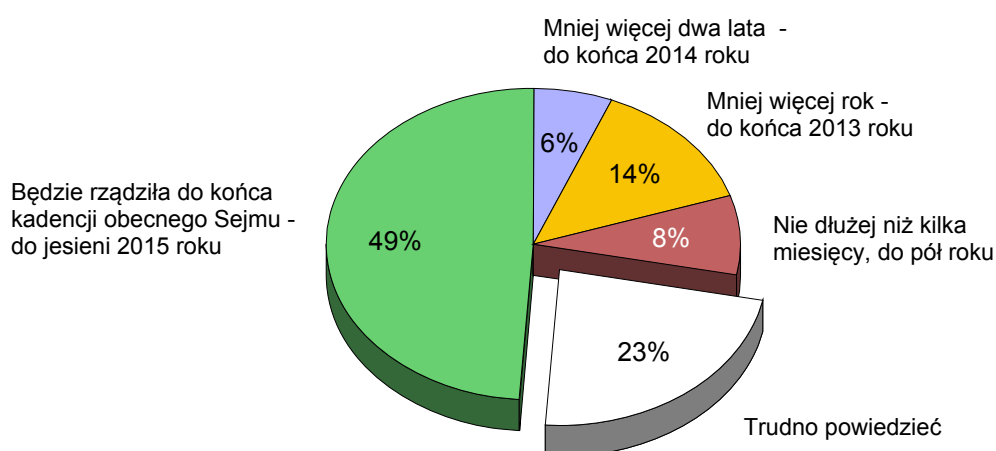
O tym, że Janusz Piechociński będzie dla premiera Donalda Tuska bardziej wymagającym i trudniejszym partnerem niż Waldemar Pawlak, w największym stopniu przekonani są wyborcy SLD, PiS i PSL. Zwolennicy PO są na ten temat podzieleni. Natomiast wyborcy RP najczęściej są zdania, że wybór nowego prezesa PSL nic nie zmieni w układzie sił między współpracującymi partiami.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, dla premiera Donalda Tuska PSL kierowany przez Janusza Piechocińskiego będzie:			
	trudniejszym partnerem koalicyjnym	ani trudniejszym, ani łatwiejszym partnerem koalicyjnym, nic w tym względzie się nie zmieni	łatwiejszym partnerem koalicyjnym	Trudno powiedzieć
	w procentach			
SLD	38	42	14	7
PiS	36	38	6	20
PSL	31	47	6	15
PO	20	49	18	13
RP	8	61	23	9
Niezdecydowani	28	36	10	26
Niegłosujący	20	44	8	27

Zapewne pozytywna opinia na temat umiejętności współdziałania obu koalicjantów sprawiła, że Polacy w większej części są przekonani, iż obecna koalicja rządowa dotrwa do końca kadencji obecnego parlamentu. Prawie połowa ankietowanych (49%) jest zdania, że PO i PSL będą sprawowały władzę aż do kolejnych wyborów w 2015 roku. Wyraźnie mniejszy odsetek – nieco ponad jedna czwarta badanych (w sumie 28%) – wieszczy wcześniejszy upadek tej koalicji. W tym 14% jest przekonanych, że utrzyma się ona do końca nadchodzącego 2013 roku, 8% daje jej tylko pół roku istnienia, a 6% wierzy, że co prawda przetrwa dłużej, do końca 2014 roku, ale upadnie jeszcze przed końcem kadencji obecnego parlamentu. Jedna czwarta badanych (24%) nie podejmuje się oszacowania, jak długo utrzyma się obecna koalicja rządowa lub nie ma zdania na ten temat.

RYS. 8. A JAK PAN(I) OCENIA TRWAŁOŚĆ OBECNEJ KOALICJI RZĄDOWEJ PO–PSL? JAK DŁUGO, PANA(I) ZDANIEM, SIĘ ONA UTRZYMA?

O trwałości koalicji PO–PSL w największym stopniu są przekonani wyborcy SLD oraz PO – odpowiednio 78% i 69% zwolenników tych ugrupowań wierzy, że dotrwa ona do końca kadencji Sejmu. Nieco mniej optymistycznie oceniają jej przyszłość zwolennicy drugiego z koalicjantów – jedna czwarta wyborców PSL obawia się wcześniejszego upadku koalicji, ale wyraźna większość (62%) nie ma wątpliwości, że będzie rządziła do 2015 roku. Wcześniejszego rozpadu obecnego układu rządowego w największym stopniu oczekują wyborcy PiS. Prawie dwie piąte sympatyków tego ugrupowania (37%) wierzy we wcześniejszy upadek obecnej koalicji, jednak nadzieje te nie są powszechne – nawet wśród zwolenników PiS ponad połowa (51%) uważa, że rząd koalicji PO–PSL będzie sprawował władzę, aż do wyborów w 2015 roku.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Jak Pan(i) ocenia trwałość obecnej koalicji rządowej PO–PSL? Jak długo, Pana(i) zdaniem, się ona utrzyma?				
	Nie dłużej niż kilka miesięcy, do pół roku	Mniej więcej rok – do końca 2013 roku	Mniej więcej dwa lata – do końca 2014 roku	Będzie rządziła do końca kadencji obecnego Sejmu – do jesieni 2015 roku	Trudno powiedzieć
	w procentach				
SLD	2	7	6	78	8
PO	6	10	4	69	11
RP	5	15	5	63	12
PSL	2	11	11	62	15
PiS	11	22	4	51	12
Niezdecydowani	6	11	4	43	36
Niegłosujący	11	15	6	36	33

Zmiana lidera PSL otwiera dla tej partii możliwość odświeżenia swojego wizerunku i – być może – szukania zwolenników także poza tradycyjnym wiejskim elektoratem. W koalicji rządowej zwolennicy PSL postrzegają swoją partię jako niezależną i – jeśli chodzi o program – wyraźnie różną od współkoalicjanta. Sympatycy pozostałych ugrupowań nie dostrzegają tych różnic tak wyraźnie. Co ciekawe, wydaje się, że okres sprawowania funkcji prezesa PSL przez Waldemara Pawlaka poczucie tej odrębności raczej umacniał, niż osłabiał. Nowy prezes, Janusz Piechociński, jest oceniany jako potencjalnie trudniejszy i bardziej wymagający partner dla premiera Donalda Tuska niż prezes ustępujący. Jednocześnie badani nieco częściej oczekują, że współpraca między obiema rządzącym partiami będzie się układała lepiej niż dotychczas. Być może wiąże się to z nadzieją na lepszą komunikację wewnątrz koalicji i większy wpływ PSL na rządzenie, bowiem dotychczasowa praktyka działania koalicji w mniejszym stopniu satysfakcjonuje wyborców PSL niż zwolenników PO.

Wszystkie te oczekiwania są jednak bardzo słabo zarysowane. Generalnie, po zmianie lidera PSL, Polacy spodziewają się w relacjach między obiema partiami raczej kontynuacji niż zmiany. Oczekują dalszej dobrej współpracy i w większości nawet przeciwnicy polityczni są przekonani, że koalicja PO–PSL będzie sprawować władzę aż do zakończenia kadencji obecnego parlamentu w 2015 roku.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

Tabela 1

		Czy, Pana(i) zdaniem, partie tworzące obecną koalicję rządową – PO i PSL, różnią się w swoich poglądach na najważniejsze sprawy kraju czy też nie?			Liczba osób
		Różnią się	Nie różnią się	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		56	28	16	1125
Płeć	Mężczyźni	57	32	12	536
	Kobiety	55	25	20	589
Wiek	18-24 lata	61	18	21	145
	25-34	57	29	14	240
	35-44	55	29	16	175
	45-54	52	32	16	195
	55-64	59	30	11	192
	65 lat i więcej	53	29	18	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	62	22	15	430
	Miasto do 20 tys.	50	34	15	177
	20-100 tys.	53	31	16	212
	101-500 tys.	49	30	21	180
	501 tys. i więcej mieszk.	57	33	10	126
Wykształcenie	Podstawowe	52	23	25	219
	Zasadnicze zawodowe	55	26	19	296
	Średnie	59	31	10	393
	Wyższe	57	32	12	218
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	53	38	10	95
	Średni personel, technicy	58	25	17	44
	Pracownicy adm.-biurowi	53	31	16	62
	Pracownicy usług	55	27	18	59
	Robotnicy wykwalifikowani	52	29	19	136
	Robotnicy niewykwalifik.	61	25	14	38
	Rolnicy	73	15	11	92
Pracujący na własny rach.	61	33	6	48	
Bierni zawodowo	Renciści	50	33	17	76
	Emeryci	53	31	16	219
	Uczniowie i studenci	63	19	18	75
	Bezrobotni	60	23	18	96
	Gospodynie domowe i inni	47	33	20	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	56	29	15	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	38	17	92
	sekt. pryw. poza rolnict.	57	30	12	234
	prywatnym gosp. rolnym	73	16	11	87
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	52	29	18	144
	501-750	67	21	12	132
	751-1000	55	29	16	194
	1001-1500	50	33	16	189
	Powyżej 1500 zł	57	32	11	168
Ocena własnych war. mater.	Złe	54	28	17	157
	Średnie	57	27	16	539
	Dobre	56	30	14	429
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	53	40	7	45
	Raz w tygodniu	58	26	16	508
	1-2 razy w miesiącu	53	31	16	176
	Kilka razy w roku	58	26	16	282
	W ogóle nie uczestniczy	49	34	17	113
Poglądy polityczne	Lewica	62	31	7	177
	Centrum	62	26	12	360
	Prawica	58	33	9	336
	Trudno powiedzieć	40	23	36	252

Tabela 2

		Jak Pan(i) ocenia dotychczasową współpracę między PO i PSL w ramach wspólnej koalicji rządowej? Czy, Pana(i) zdaniem, współpraca ta układała się:			Liczba osób
		dobrze	źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		52	32	16	1125
Płeć	Mężczyźni	57	29	14	536
	Kobiety	47	35	19	589
Wiek	18-24 lata	47	32	21	145
	25-34	50	33	18	240
	35-44	48	34	19	175
	45-54	55	32	14	195
	55-64	56	31	13	193
	65 lat i więcej	53	31	16	178
Miejsce zamieszkania	Wieś	52	33	15	430
	Miasto do 20 tys.	48	32	20	179
	20-100 tys.	52	33	16	211
	101-500 tys.	53	28	19	179
	501 tys. i więcej mieszk.	53	32	15	127
Wykształcenie	Podstawowe	41	35	24	218
	Zasadnicze zawodowe	47	33	20	296
	Średnie	56	32	12	393
	Wyższe	61	27	12	219
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	64	24	12	95
	Średni personel, technicy	56	35	9	44
	Pracownicy adm.-biurowi	59	21	20	61
	Pracownicy usług	36	38	26	59
	Robotnicy wykwalifikowani	50	29	21	136
	Robotnicy niewykwalifik.	53	26	21	37
	Rolnicy	52	38	10	92
Pracujący na własny rach.	62	31	7	48	
Bierni zawodowo	Renciści	34	53	13	77
	Emeryci	59	26	15	219
	Uczniowie i studenci	42	39	19	75
	Bezrobotni	49	34	17	97
	Gospodynie domowe i inni	48	31	22	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	52	28	20	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	55	24	21	91
	sekt. pryw. poza rolnict.	57	29	14	234
	prywatnym gosp. rolnym	48	40	13	87
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	36	44	20	144
	501-750	49	38	12	132
	751-1000	49	35	16	194
	1001-1500	65	20	15	188
	Powyżej 1500 zł	63	25	12	168
Ocena własnych war. mater.	Źłe	37	44	19	155
	Średnie	50	32	18	540
	Dobre	59	27	14	431
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	42	53	6	45
	Raz w tygodniu	53	34	14	509
	1-2 razy w miesiącu	50	31	18	175
	Kilka razy w roku	54	24	22	282
	W ogóle nie uczestniczy	47	35	18	113
Poglądy polityczne	Lewica	66	27	7	176
	Centrum	55	33	12	360
	Prawica	60	30	10	337
	Trudno powiedzieć	25	36	39	252

Tabela 3

		Niedawno w wyniku wewnątrzpartyjnych wyborów zmienił się szef PSL - Waldemara Pawłaka zastąpił na tym stanowisku Janusz Piechociński. Jak Pan(i) sądzi, czy po objęciu stanowiska prezesa PSL przez Janusza Piechocińskiego współpraca pomiędzy PO i PSL				Liczba osób
		lepiej niż za prezesury Waldemara Pawłaka	tak samo jak dotychczas – ani lepiej, ani gorzej niż za prezesury Waldemara Pawłaka	gorzej niż za prezesury Waldemara Pawłaka	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		20	40	16	24	1125
Płeć	Mężczyźni	21	42	18	19	537
	Kobiety	19	40	13	28	589
Wiek	18-24 lata	14	43	13	30	146
	25-34	16	48	17	20	240
	35-44	11	46	17	26	174
	45-54	21	42	16	21	195
	55-64	27	33	19	21	193
	65 lat i więcej	28	32	12	29	178
Miejsce zamieszkania	Wieś	18	40	17	25	429
	Miasto do 20 tys.	16	42	17	24	178
	20-100 tys.	23	37	17	23	212
	101-500 tys.	19	48	8	25	180
	501 tys. i więcej mieszk.	24	40	17	20	127
Wykształcenie	Podstawowe	18	35	13	34	217
	Zasadnicze zawodowe	22	38	15	25	295
	Średnie	18	45	17	20	395
	Wyższe	21	44	17	19	219
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	20	46	14	20	95
	Średni personel, technicy	16	42	20	22	44
	Pracownicy adm.-biurowi	9	40	24	27	62
	Pracownicy usług	15	44	17	25	59
	Robotnicy wykwalifikowani	19	45	17	18	135
	Robotnicy niewykwalifik.	11	42	15	31	37
	Rolnicy	20	45	15	20	92
	Pracujący na własny rach.	18	52	19	11	48
Bierni zawodowo	Renciści	25	35	15	25	77
	Emeryci	29	30	13	27	220
	Uczniowie i studenci	14	48	5	33	74
	Bezrobotni	16	39	21	25	97
	Gospodynie domowe i inni	16	46	15	24	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	41	17	26	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	16	45	17	22	92
	sekt. pryw. poza rolnict.	17	47	18	18	234
	prywatnym gosp. rolnym	17	45	16	22	87
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	14	42	15	28	144
	501-750	14	48	14	23	132
	751-1000	25	38	16	21	194
	1001-1500	21	39	21	19	188
	Powyżej 1500 zł	26	43	15	16	169
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	34	18	33	156
	Średnie	16	41	18	25	540
	Dobre	26	43	12	19	429
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	55	18	16	45
	Raz w tygodniu	19	41	16	23	509
	1-2 razy w miesiącu	16	42	15	27	175
	Kilka razy w roku	25	35	15	24	282
	W ogóle nie uczestniczy	16	45	15	24	113
Poglądy polityczne	Lewica	22	45	19	14	177
	Centrum	18	48	15	19	360
	Prawica	25	41	18	16	337
	Trudno powiedzieć	13	27	11	48	251

Tabela 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, dla premiera Donalda Tuska, PSL kierowany przez Janusza Piechocińskiego będzie:				Liczba osób
		trudniejszym partnerem koalicyjnym	łatwiejszym partnerem koalicyjnym	ani trudniejszym, ani łatwiejszym partnerem koalicyjnym, nic w tym względzie się nie zmieni	Trudno powiedzieć	
Ogółem		24	11	44	21	1124
Płeć	Mężczyźni	28	10	46	16	536
	Kobiety	21	11	42	26	588
Wiek	18-24 lata	17	13	42	28	146
	25-34	19	7	54	19	240
	35-44	22	9	46	23	172
	45-54	27	10	44	19	195
	55-64	32	13	38	17	193
	65 lat i więcej	26	13	35	26	178
Miejsce zamieszkania	Wieś	27	9	42	22	430
	Miasto do 20 tys.	23	8	50	20	178
	20-100 tys.	24	11	44	21	212
	101-500 tys.	19	15	44	23	178
	501 tys. i więcej mieszk.	25	13	42	20	127
Wykształcenie	Podstawowe	21	10	38	31	218
	Zasadnicze zawodowe	26	9	41	25	295
	Średnie	23	11	50	16	394
	Wyższe	27	13	42	18	218
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	19	11	50	19	95
	Średni personel, technicy	13	23	43	21	43
	Pracownicy adm.-biurowi	33	6	42	19	62
	Pracownicy usług	23	14	45	18	59
	Robotnicy wykwalifikowani	29	8	48	15	135
	Robotnicy niewykwalifik.	32	11	47	11	37
	Rolnicy	24	9	45	22	92
Pracujący na własny rach.	25	13	46	15	48	
Bierni zawodowo	Renciści	27	6	48	18	77
	Emeryci	25	14	37	24	219
	Uczniowie i studenci	13	12	41	34	75
	Bezrobotni	25	5	46	24	97
	Gospodynie domowe i inni	21	10	41	28	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	26	10	44	20	142
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	24	10	50	16	92
	sekt. pryw. poza rolnict.	26	11	48	14	234
	prywatnym gosp. rolnym	25	10	43	22	87
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	26	5	48	22	144
	501-750	21	8	47	25	132
	751-1000	26	13	41	21	194
	1001-1500	29	12	44	16	187
	Powyżej 1500 zł	27	15	44	13	169
Ocena własnych war. mater.	Złe	25	6	42	27	156
	Średnie	26	9	43	23	539
	Dobre	22	14	46	18	429
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	26	10	53	11	45
	Raz w tygodniu	25	12	43	20	509
	1-2 razy w miesiącu	27	6	42	26	175
	Kilka razy w roku	22	10	49	18	281
	W ogóle nie uczestniczy	22	13	34	31	113
Poglądy polityczne	Lewica	38	15	35	12	177
	Centrum	22	11	53	14	360
	Prawica	26	11	47	16	336
	Trudno powiedzieć	15	6	33	46	251